

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33666
Nom	Didàctica de l'educació física per a la salut
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	17 - Especialista en educació física	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MOLINA GARCIA, JAVIER	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
PEIRO VELERT, CARMEN	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

La cultura corporal en la societat actual té el repte de contribuir al desenvolupament integral de la persona, al seu benestar personal i social i a la millora de la seua salut i qualitat de vida. A més a més, ha de garantir l'adquisició d'una ocupació activa del temps d'oci i contribuir a l'aprenentatge per a i durant tota la vida.

Els beneficis a curt i llarg termini de la pràctica d'activitat física en la salut i el benestar d'infants i adolescents són múltiples, d'ací la importància que adquireix la creació d'un estil de vida actiu o l'hàbit de pràctica física en aquestes edats. L'educació física juga un paper crucial en aquest procés donat que és l'únic context on tots i totes tenen l'oportunitat de participar en activitat física independentment de la seua competència física.

La identificació dels aspectes més rellevants a incloure en el currículum de l'educació física per al desenvolupament de la salut cobra una especial importància. Per a aquesta tasca servirà de guia i ajuda l'adopció d'una perspectiva holística que abarque tant una visió biomèdica, com una psicoeducativa i una visió sociocrítica. Així també, és fonamental tenir en compte els climes de classe que se creen en els contextos de participació en activitat física amb la finalitat de mantenir o augmentar la motivació d'infants i joves cap a la pràctica d'activitat física i evitar el seu abandonament.

Una educació física relacionada amb la salut també hauria d'incloure i afavorir la identificació i anàlisi crític per part de l'alumnat de les distorsions ideològiques que actualment estan apareguent i que estan creant confusió en la població en general. D'aquesta manera es contribuirà a l'educació de ciutadans crítics en temes d'activitat física relacionada amb la salut.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics del moviment humà i les activitats físiques.
- Comprendre el moviment humà i les activitats físicoesportives com a fenomen sociocultural.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar el currículum.
- Conèixer el currículum oficial d'educació física en l'educació primària.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament/aprenentatge en contextos de diversitat propis de l'educació física, amb una atenció especial a les diferències de gènere.
- Adquirir recursos per fomentar la participació en activitats físicoesportives al llarg de la vida.
- Valorar i saber treballar de forma cooperativa com a condició per a la millora de l'activitat professional.
- Aprendre estratègies per a fomentar el desenvolupament professional del docent i el seu aprenentatge al llarg de la vida.
- Adoptar actitud autocrítica davant els processos d'ensenyament i aprenentatge, i valorar de manera reflexiva les experiències viscudes.
- Assumir la dimensió deontològica pròpia d'un professional de l'educació física i incorporar els principis ètics que orienten la seua intervenció docent.
- Conèixer i utilitzar estratègies i tècniques de recerca d'informació com a eina per al desenvolupament professional, així com les TIC en l'educació física i en la promoció de la pràctica d'activitat física.
- Adquirir coneixements introductoris a la investigació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Situar, discriminar i valorar críticament les diferents orientacions, models i perspectives més representatives de l'activitat física relacionada amb la salut i adoptar una perspectiva holística a l'hora de plantejar l'educació física en l'àmbit escolar.

Conèixer el paper de l'activitat física relacionada amb la salut en el currículum de l'Educació física en l'Educació Primària i promoure estils de vida actius i saludables, establint relacions transversals amb totes les àrees del currículum i la comunitat escolar, en general.

Conèixer i saber aplicar els principis que orienten la planificació d'una activitat física saludable i els criteris de seguretat i efectivitat per a la realització segura dels exercicis.

Dissenyar, desenvolupar i avaluar un enfocament curricular d'exercici físic relacionat amb la salut. Conèixer diferents orientacions d'actuació professional en el context escolar vinculades a un enfoc d'exercici físic i salut i als principis d'ètica professional.

Conèixer, identificar i analitzar críticament les ideologies dominants actualment vinculades a l'activitat física i la salut (l'individualisme, el mesomorfisme, el cult a la primesa, l'esportivisme i el salutisme)

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La salut i l'activitat física: aproximació conceptual

Concepcions negatives i positives de la salut i les seues relacions.

El quadrant de la salut.

Les perspectives de l'activitat física relacionada amb la salut: rehabilitadora, preventiva i de benestar.

Beneficis i riscos de l'activitat física.

2. L'activitat física i la salut: l'escola i l'educació física

Estratègies de promoció de l'activitat física a l'àmbit escolar: l'escola, la família i la comunitat.

Propostes interdisciplinars referides a l'activitat física relacionada amb la salut.

L'escola com context de promoció d'un estil de vida actiu.

3. Educació física per a la salut a primària: aproximacions curriculars

La salut al currículum de l'educació física en primària: tractament transversal i vertical.

Els models teòrics de l'Educació física relacionada amb la salut: model biomèdic, psicoeducatiu i sociocrític.

4. Didàctica de la educación física para la salud I: la selección del contenido y estrategias metodológicas

Continguts d'una educació física relacionada amb la salut: els components físics de salut, variables per a la planificació, la realització segura i efectiva dels exercicis físics.

Postura i salut.

Principis de procediment i estratègies metodològiques. Models pedagògics: Educació física relacionada amb la salut.

5. Didàctica de l'educació física per a la salut II: elements per afavorir l'autonomia de l'alumnat

La sessió d'educació física.

Progressions didàctiques.

Un programa d'activitat física relacionada amb la salut per afavorir l'autonomia.

6. La promoció de la salut: un programa d'educació física i salut a l'escola. Els climes motivacionals i l'educació física

L'Educació física relacionada amb la salut a la llum de la teoria de les perspectives de meta motivacionals. Les orientacions de meta i els climes motivacionals de classe.

Estratègies d'intervenció per afavorir la pràctica d'activitat física i l'adopció d'un estil de vida actiu.

7. Ètica i ideologia en educació física per a la salut

Activitat física i salut: Models d'igualtat.

Ètica professional.

Ideologies actuals: salutisme, mesomorfisme, individualisme, consumisme, etc.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia que es planteja per a aquesta assignatura és fonamentalment activa. S'utilitzarà en la seua majoria recursos docents que afavorisquen la implicació i participació de l'estudiant en el seu propi procés d'aprenentatge mitjançant, entre altres estratègies metodològiques, la de formar grups de treball cooperatius, grups de discussió, aprenentatge basat en problemes...

La assignatura s'estructura en diferents apartats:

Horari presencial 40%**Classes d'aula**

Classes teòriques-pràctiques en les que s'inclouen sessions d'introducció als diferents temes i de desenvolupament d'una part dels continguts impartits pel professor/a i sessions teòriques-pràctiques, de treball en grup, on els/les estudiants debatan i exposaran els treballs realitzats construint, desenvolupant i complementant els diversos temes. Es tindrà en compte i es potenciarn les anàlisis i la reflexió crítica de documents i lectures relacionades amb els diferents temes de la matèria. Per al desenvolupament d'aquest apartat s'utilitzaran diferents tècniques de dinàmica de grups, materials curriculars i utilització de les noves tecnologies

Classes d'aula-gimnàs

Classes pràctiques de contingut teòric-pràctic impartides pel professor/a que inclouen sessions d'introducció als diferents continguts de l'educació motriu i el seu tractament didàctic, així com, exposicions i aplicació de sessions pràctiques elaborades individualment i en grup, per part dels estudiants. S'aplicaran diferents tècniques participatives i dinàmiques de grup, simulació de pràctiques docents, així com d'utilització de materials didàctics i les TIC.

Horari flexible programa

Assistència a les activitats programades pels diferents Departaments.

Horari no presencial 60%**Horari lliure de treball i estudi autònom**

L'horari de classe no presencial s'utilitzarà, per part de l'estudiant, per a elaborar els treballs proposats en l'assignatura. La dinàmica de treball es realitzarà mitjançant la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. Així mateix, durant aquest horari no presencial, els/les estudiants, assistiran a les tutories convocades per part del professorat per a realitzar el seguiment dels/les estudiants, de forma més personalitzada.

AVALUACIÓ

El model d'avaluació proposat per a l'assignatura és el d'avaluació continua i tindrà en compte en general: la superació de les activitats i treballs proposats, individuals i en grup, l'assistència a classe, la realització d'una prova o proves escrites i la implicació de l'estudiant dins i fora de l'aula.

Criteris d'avaluació:

1. En les activitats i treballs teòrics o teòric-pràctics presentats, individuals i en grup, es valorarà, entre altres aspectes: la coherència, la rellevància, les aportacions personals, la capacitat reflexiva i crítica, les innovacions i l'adequació de les fonts bibliogràfiques consultades.

2. En les exposicions, individuals o en grup, es valorarà, entre altres aspectes: la coherència, la rellevància, l'organització, la facilitat de comunicació, l'originalitat, els recursos didàctics utilitzats.
3. L'avaluació continua tindrà també en compte, el nivell de participació i implicació individual i en grup dels/les estudiants, tant dins de l'aula com en les activitats i tasques que es realitzen fora d'elles.
4. L'adquisició dels continguts teòric-pràctics de la matèria.
5. Per a entrar en l'avaluació continua l'assistència a les classes pràctiques ha de ser com a mínim d'un 80% del total dels crèdits.
6. Els/les estudiants que no s'ajusten a la dinàmica establida per a l'avaluació continua podran presentar-se a una prova escrita, de tota la matèria, en la segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Blasco, T. (1994). Actividad física y salud. Barcelona: Ediciones Martínez Roca. Boone, T. (1994). El ejercicio obsesivo, algunas reflexiones. Perspectivas de la Actividad Física y el Deporte, 8, 12-16.
- Castañer, M. (coord.) (2006). La inteligencia corporal en la escuela. Análisis y propuestas. Barcelona: Graó. (capítol 2)
- Delgado, M. y Tercedor, P. (2002). Estrategias de intervención en educación para la salud desde la educación física. Barcelona: Inde.
- Devís, J. (coord.) (2000). Actividad física, deporte y salud. Barcelona: Inde.
- Devís, J. (coord.) (2001). La educación física, el deporte y la salud en el siglo XXI. Alcoi: Marfil.
- Devís, J. i Peiró, C. (1994). La actividad física y la promoción de la salud en niños/as y jóvenes: la escuela y la educación física. Revista de Psicología del Deporte, 4, 71-86.
- Devís, J. i Peiró, C. (1997). (comps.) Nuevas perspectivas curriculares en educación física: la salud y los juegos modificados. (2a ed.) Barcelona: Inde.
- Fraile, A. (coord.) (1996). Actividad física y salud en la escuela. Junta de Castilla y León.
- Generelo, E., Julián, J.A., Soler, J. y Zaragoza, J. (2004). Condición física y salud en la escuela. En A. Fraile (Coord.) Didáctica de la Educación física. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Generelo, E., Julián, J.A y Zaragoza, J. (Coord.) (2009). Tres vueltas al patio. La carrera de larga duración en la escuela. Barcelona: INDE.
- López Miñarro, P.A. (2002). Ejercicios desaconsejados. Barcelona: Inde.
- Peiró, C. (1991). Educación física y salud: realización correcta y segura de los ejercicios físicos. Perspectivas de la actividad física y el deporte, 8, 14-17.
- Peiró, C. (1994). Educació física i salut: models de igualtat. En varios (eds.) L'ensenyament de l'educació física, pp.45-56. València: Institut Valencià de la Dona.
- Peiró, C. (1999). La teoría de las perspectivas de meta y la educación física: un estudio sobre los climas motivacionales. Revista de Psicología Social Aplicada (monográfico), 9(1), 25-44.
- Peiró, C. (2000). La educación física para la salud en la escuela: modelos teóricos y materiales curriculares. En Educación física y salud. Actas del segundo congreso internacional de educación física, pp. 223-241. Jerez. FETE- UGT/Cádiz,

- Peiró, C., Hurtado, I. i Izquierdo, M. (2005). Un salto hacia la salud: actividades y propuestas educativas con combas. Barcelona: Inde.
- Pérez Samaniego, V. (2001). Referentes e indicadores subjetivos: un intento de delimitar el valor educativo del acondicionamiento físico. *Tándem. Didáctica de la Educación Física*, 2, 74-89.
- Revista *Tándem. Didáctica de la Educación Física* (2002). No 8 Monográfico Actividad física y salud.
- Tercedor, P. (2001). Actividad física, condición física y salud. Sevilla: Wanceulen. Rodríguez, P.L. (2006). Educación física y salud en primaria. Barcelona: Inde.
- Toro, J. (1996) El cuerpo como delito. Anorexia y bulimia, cultura y sociedad. Ariel. Barcelona.
- Generelo, E., Zaragoza, J. y Julián, J.A. (Coords.) (2014). Promoción de la actividad física en la infancia y la adolescencia: en el camino de soluciones reales. Madrid: Consejo Superior de Deportes. <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/detalle.action?cod=20221>
 - López Miñarro, P.A. (2009). Actividad Física para la Salud (OpenCourseWare, OCW): <http://ocw.um.es/cc.-sociales/actividad-fisica-para-la-salud>
 - Molina-García, J. i Valencia-Peris, A. (2012). Actividad física y salud. En *Manual de Didáctica de la Educación Física de la Educación Primaria* (pp. 187-221). Valencia: Universitat de València.
 - Molina-García, J. (2016). Recomendaciones de práctica de actividad física y contextos de intervención en la edad escolar: el rol del centro educativo. En *Los ocho ámbitos de la Educación para la Salud en la escuela* (pp. 113-127). Valencia: Tirant lo Blanch.
 - Pérez-Pueyo, A. L., Hortigüela-Alcalá, D., y Fernández-Río, J. (Coords.) (2021). Los modelos pedagógicos en educación física: qué, cómo, por qué y para qué. León: Universidad de León, Servicio de Publicaciones. <https://buleria.unileon.es/handle/10612/13251>
 - Revista *Tándem. Didáctica de la Educación Física* (2012). Nº 40 Motivación y Educación física

Complementàries

- González, M.E. (coord.) (1998). Educación Física en Primaria. Fundamentos y desarrollo curricular. Tomos I, IV y V. Barcelona: Paidotribo.
- López Miñarro, P.A. i Medina, J. (1999). Mitos y creencias erróneas acerca de la actividad física y el deporte (I): descripción. *Revista de educación física*, 74, 5- 12.
- López Miñarro, P.A. i Medina, J. (1999). Mitos y creencias erróneas acerca de la actividad física y el deporte (II): efectos perjudiciales para la salud y estrategias de intervención docente para su erradicación. *Revista de educación física*, 75, 11-19.